

Lovtidende A

2020

Udgivet den 27. marts 2020

26. marts 2020.

Nr. 283.

Bekendtgørelse om godkendelse af efterskoler og frie fagskoler

I medfør af § 5 d, stk. 2, og § 49 a i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovebekendtgørelse nr. 815 af 14. august 2019, fastsættes efter bemyndigelse:

§ 1. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (styrelsen) behandler ansøgninger i henhold til lovens § 5 d om godkendelse af efterskoler og frie fagskoler, herunder efterskoler og frie fagskoler som ønsker at generhverve retten til tilskud, jf. lovens § 48, stk. 2.

§ 2. Ved initiativkredsen forstås i denne bekendtgørelse de fysiske personer, som står bag skoleinitiativet. I den udstrækning denne personkreds overstiger 10 personer, forstås ved initiativkredsen de 10 personer, som spiller den vigtigste rolle for skoleinitiativets praktiske gennemførelse.

§ 3. En ansøgning efter lovens § 5 d skal omfatte følgende materiale:

- 1) En oversigt over navn og adresse på de personer, der udgør initiativkredsen, jf. § 2, 1. pkt., samt en liste over medlemmerne af skolekredsen eller repræsentantskabet og øvrige personer, organisationer, foreninger m.v., der er involveret i skoleinitiativet.
- 2) Referat af det stiftende møde for den nye skole og eventuelle efterfølgende møder.
- 3) Initiativkredsens medlemmers udfyldte erklæring om frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet m.v., jf. bilag 1.
- 4) Initiativkredsens medlemmers besvarelse af spørgsmål til brug for en samlet vurdering af skoleinitiativet, jf. bilag 2.

Stk. 2. Ansøgningen skal indgives ved initiativkredsens medlemmers personlige fremmøde. I modsat fald vil ansøgningen ikke blive taget under behandling. Ansøgningen kan indgives til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet på adresser i landet og i tidsrum, som senest 1 måned inden udløbet af ansøgningsfristen, jf. stk. 4, annonceres på styrelsens hjemmeside. Kravet om personligt fremmøde stilles ikke

over for personer, som er afskåret herfra på grund af hospitalsindlæggelse eller lignende alvorlig hindring.

Stk. 3. Initiativkredsens medlemmers udfyldte erklæring om frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet m.v., jf. stk. 1, nr. 3, og initiativkredsens medlemmers besvarelse af spørgsmål til brug for en samlet vurdering af skoleinitiativet, jf. stk. 1, nr. 4, skal underskrives af de pågældende på stedet, når ansøgningen indgives, jf. stk. 2. I modsat fald vil ansøgningen ikke blive taget under behandling.

Stk. 4. Det er en betingelse for skolens godkendelse, at ansøgningen er indgivet senest den 1. oktober året forud for det skoleår, hvor skolen skal begynde.

Stk. 5. Hvis initiativkredsen ændrer sammensætning under styrelsens behandling af en ansøgning om godkendelse, skal tilkomne medlemmer tillige afgive den i stk. 1, nr. 3, nævnte erklæring og besvare de i stk. 1, nr. 4, nævnte spørgsmål. Den underskrevne erklæring og den underskrevne besvarelse af spørgsmålene skal indsendes til styrelsen umiddelbart efter det nye medlems indtræden i initiativkredsen.

§ 4. Initiativkredsen skal i øvrigt indsende det materiale, som styrelsen konkret finder relevant for vurderingen af, om en skole kan godkendes.

§ 5. Initiativkredsens medlemmers udfyldte og underskrevne erklæring om frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet m.v., jf. bilag 1, skal offentliggøres på skolens hjemmeside senest ved undervisningens påbegyndelse.

§ 6. De afgørelser, som styrelsen træffer i medfør af lovens § 5 d og efter bekendtgørelsen, kan ikke indbringes for børne- og undervisningsministeren.

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. april 2020, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. De skoleinitiativer, som har ansøgt om godkendelse med henblik på skolestart i skoleåret 2020/2021, anses for at have ansøgt rettidigt om godkendelse efter lovens § 5 d og er ikke omfattet af bekendtgørelsens § 3, stk. 2 og 3.

Skoleinitiativerne skal på styrelsens anmodning indsende det i § 3, stk. 1, nævnte materiale.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, den 26. marts 2020

MARTIN LARSEN
KONSTITUERET DIREKTØR

/ Jonas Gramkow Barlyng

Bilag 1**Erklæring om frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet m.v.****Fra initiativkredsen vedrørende**

(skolens navn)

[Hvert medlem af initiativkredsen udfylder individuelt skemaet ved at afkrydse i rubrikken til venstre for de udsagn, som vedkommende kan tilslutte sig]

Frihed og folkestyre-kravet, jf. § 1, stk. 5, i lov om efterskoler og frie fagskoler:

Skolerne skal efter deres formål og hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Uafhængighedskravet, jf. § 6, stk. 1, nr. 2, i lov om efterskoler og frie fagskoler:

Skolen skal i sit virke som selvejende undervisningsinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode /.../.

	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, - at skolen efter sit formål og i hele sit virke skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, og - at skolen skal udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse
	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, at skolen skal udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder at skolen skal styrke og udvikle elevernes kendskab til og respekt for - religionsfriheden, herunder retten til at vælge, ændre og frafalde en religion og til ikke at have nogen religion, - menings- og ytringsfriheden og - forbuddet mod diskrimination, herunder pga. køn, race, etnisk eller social oprindelse og seksuel orientering.

	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, at skolen ikke vil beskæftige eller blive ledet eller styret af personer, hvis adfærd i eller uden for arbejdsmæssige sammenhænge er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet.
	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, at skolen ikke kommer under påvirkning eller afhængighed af personer, foreninger, virksomheder, organisationer, institutioner, stater m.v., hvis adfærd er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet.
	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, at skolen forbliver uafhængig, herunder ikke fremmer andres interesser på bekostning af skolens, og at skolens midler alene kommer skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode.
	Jeg erklærer, at jeg er vidende om, at børne- og undervisningsministeren, hvis skolen ikke overholder frihed og folkestyre-kravet eller uafhængighedskravet, kan - tilbageholde tilskud helt eller delvis, - lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller - kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis.

Jeg har læst og forstået ovenstående.

Navn:

Dato: _____ Underskrift: _____

§ 1, stk. 5, i lov om efterskoler og frie fagskoler (frihed og folkestyre-kravet)

Skolerne skal efter deres formål og hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Frihed og folkestyre-kravet omfatter hele skolens virksomhed. Det betyder, at skolen i sin undervisning – og også sin eventuelle modersmålsundervisning – skal sikre, at eleverne lærer og kommer til at respektere, at det danske samfund bygger på en række grundlæggende menneske- og frihedsrettigheder, f.eks. et forbud mod diskrimination på grund af køn, race eller religion.

Men frihed og folkestyre-kravet vedrører ikke kun selve undervisningen. Frihed og folkestyre-kravet skal også afspejles i skolens samlede faktiske liv og virke, herunder skolens praksis for optagelse og bortvisning af elever, skolens generelle elevinddragelse i og uden for undervisningen, skolens ordensregler og

skolens omgangsformer – herunder mellem elever og lærere, mellem drenge og piger og mellem mandlige og kvindelige ansatte.

Det betyder eksempelvis, at det vil stride mod frihed og folkestyre-kravet, hvis en skole bygger på en grundholdning om, at manden er kvinden overlegen. Det betyder også, at skolen i sin optagelsespraksis ikke må diskriminere på baggrund af køn eller etnisk oprindelse.

Frihed og folkestyre-kravet indebærer også, at en skoles bestyrelse, leder, lærere og andre ansatte for at varetage dette hverv eller den stilling troværdigt og tillidsfuldt skal kunne leve op til krav og normer angående frihed og folkestyre, herunder demokratisk dannelse (dekorum-kravet). Ekstremistiske holdninger hos de personer, som sætter rammerne for skolens virksomhed, vil således indgå i vurderingen af, hvorvidt skolen lever op til frihed og folkestyre-kravet.

Sigtet med kravet om, at skolerne skal udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse, er at markere, at det er skolernes opgave at danne deres elever til engagerede medborgere med lyst og evne til at være aktive i et demokratisk samfund.

§ 6, stk. 1, nr. 2, i lov om efterskoler og frie fagskoler (uafhængighedskravet)

Skolen skal i sit virke som selvejende undervisningsinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode /.../.

Kravet om skolens uafhængighed indebærer, at en efterskole eller fri fagskole alene må styres af interessen for at drive den pågældende skole til gavn for skolens egne elever, ligesom skolens midler, herunder de offentlige tilskud, alene må anvendes til skolens eget formål – dvs. skoleformålet.

Det betyder, at skolen ikke må indgå i et fællesskab eller et samarbejde med andre, der indebærer, at andre end skolen selv i realiteten styrer eller påvirker fastlæggelsen af skolens pædagogiske linjer eller skolens forvaltning af sine midler.

Det indebærer også, at skolen ikke på anden måde må bringe sig i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold, som indebærer, at det i realiteten er andre end skolen selv, der styrer eller påvirker fastlæggelsen af skolens pædagogiske linje eller skolens forvaltning af sine midler.

Som konkrete eksempler kan nævnes, at en skole ikke må basere sin økonomi på donationer udefra i en sådan udstrækning, at skolen i sine økonomiske eller pædagogiske dispositioner kan motiveres til at lade sig styre eller påvirke af en donators udtalte eller uudtalte ønsker. En skole må heller ikke indgå lejeaftaler på vilkår, der stiller skolen så svagt i forhold til udlejer, at det går ud over skolens reelle mulighed for at fastlægge skolens pædagogiske linje eller træffe selvstændig bestemmelse om dispositionen af skolens midler.

§ 46, stk. 1, i lov om efterskoler og frie fagskoler

Børne- og undervisningsministeren kan for skoler, der ikke følger bestemmelserne i denne lov, de regler eller aftaler, jf. § 9, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, eller børne- og undervisningsministerens påbud, jf. § 52, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis.

Bilag 2**Spørgsmål til initiativkredsen til brug for en samlet vurdering af skoleinitiativet**

1. Hvorfor og hvordan er initiativet til at starte denne skole kommet i stand?
2. Det følger af § 17, stk. 1, 1. pkt. i lov om efterskoler og frie fagskoler, at skolen skal offentliggøre sit værdigrundlag på hjemmesiden. Hvad forventer initiativkredsen, at skolen vil anføre om sit værdigrundlag på hjemmesiden, når skolen måtte blive en realitet?
3. Hvorledes ser skolens initiativkreds på de grundlæggende menneskerettigheder, f.eks.
 - religionsfriheden, herunder retten til at vælge, ændre og frafalde en religion og til ikke at have nogen religion,
 - menings- og ytringsfriheden og
 - forbuddet mod diskrimination, herunder pga. køn, race, etnisk eller social oprindelse og seksuel orientering?
4. Hvorledes anskuer initiativkredsen en eventuel konflikt mellem dansk lov og ret på den ene side og politiske/religiøse læresætninger på den anden side?
5. I hvilken udstrækning har medlemmer af skolens initiativkreds eller kendte eller forventede fremtidige medlemmer af skolens ledelse eller lærerstab offentligt udtrykt tilslutning til antidemokratiske aktiviteter?
6. I hvilken udstrækning har medlemmer af skolens initiativkreds eller kendte eller forventede fremtidige medlemmer af skolens ledelse eller lærerstab offentligt undsagt eller på anden måde modarbejdet grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder religionsfriheden, ytringsfriheden eller kønnenes ligestilling?
7. Er der medlemmer af skolens initiativkreds eller kendte eller forventede fremtidige medlemmer af skolens ledelse eller lærerstab, som har eller har haft tilknytning til en anden skole eller institution, der
 - a) ikke længere er godkendt som følge af manglende opfyldelse af frihed og folkestyre-kravet,
 - b) lukkede under en tilsynssag om opfyldelse af frihed og folkestyre-kravet, uden at der blev taget stilling til kravets overholdelse,
 - c) har fået et påbud som følge af manglende opfyldelse af frihed og folkestyre-kravet eller
 - d) har mistet status af fri grundskole i friskolelovens forstand?

I bekræftende fald: hvilken skole eller institution?

8. Har skoleinitiativet modtaget donationer og i bekræftende fald fra hvem?
9. Hvorledes anskuer initiativkredsen kravet om at forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, herunder styrke elevernes demokratiske dannelse?

Hvert medlem af initiativkredsen kan vælge at besvare spørgsmålene 1) individuelt, 2) sammen med enkelte af initiativkredsens andre medlemmer eller 3) sammen med de resterende medlemmer af initiativkredsen.

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Navn: _____

Dato: _____ Underskrift: _____